

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRUNG TÂM THÔNG TIN CÔNG NGHIỆP VÀ THƯƠNG MẠI

TRIỂN VỌNG XUẤT KHẨU MĂNG CỤT CỦA CÁC ĐỊA
PHƯƠNG THUỘC VÙNG NÚI, VÙNG SÂU, VÙNG XA

Năm 2023

MỤC LỤC

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, BẢNG	2
I. Đặc điểm của trái măng cụt	3
II. Tình hình xuất khẩu măng cụt của Việt Nam trong tháng 7 và 7 tháng đầu năm 2023	5
2.1 Tình hình xuất khẩu măng cụt.....	5
III. Triển vọng xuất khẩu măng cụt của Việt Nam trong thời gian tới.....	8
3.1 Dung lượng thị trường nhập khẩu măng cụt của Trung Quốc	8
3.1.1 Lượng và trị giá nhập khẩu măng cụt của Trung Quốc	8
3.1.2 Diễn biến giá NKBQ măng cụt của Trung Quốc	9
3.1.3 Cơ cấu nguồn cung măng cụt của Trung Quốc	9
3.2 Dự báo triển vọng xuất khẩu măng cụt trong thời gian tới.....	10
3.3. Một số quy định của Trung Quốc đối với trái măng cụt nhập khẩu từ Việt Nam.....	11

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, BẢNG

Biểu đồ

Biểu đồ 1: Kim ngạch xuất khẩu măng cụt của Việt Nam qua các tháng năm 2022 – 2023.....	6
Biểu đồ 2: Trung Quốc nhập khẩu măng cụt qua các tháng giai đoạn 2021 – 2023	8

Bảng

Bảng 1: Thị trường xuất khẩu măng cụt trong tháng 7 và 7 tháng đầu năm 2023	7
Bảng 2: Nguồn cung măng cụt cho Trung Quốc trong 7 tháng đầu năm 2023.....	10
Bảng 3: Quy định dư lượng thuốc bảo vệ thực vật (MRL) trên trái măng cụt	13

I. Tình hình sản xuất

Mãng cụt là loại cây ăn trái nhiệt đới, được người tiêu dùng đánh giá cao, thời gian bảo quản sau thu hoạch lâu, vỏ dày và dễ vận chuyển đi xa. Mãng cụt thường được gọi là "Nữ hoàng của các loại trái cây". Nhờ vậy, quả măng cụt có giá trị thương phẩm rất cao và là một trong những loại trái cây có tiềm năng xuất khẩu của Việt Nam.

Ở Việt Nam, măng cụt được tiêu chủ yếu thụ tại thị trường nội địa và một phần phục vụ xuất khẩu. Thời gian thu hoạch măng cụt thường ra hoa từ tháng 12 đến tháng 2 dương lịch. Thời gian thu hoạch tập trung trong tháng 5 – 6 và thường kết thúc trong tháng 7 – 8.

Hiện diện tích trồng măng cụt của cả nước đạt khoảng 7.600 ha, tập trung chủ yếu tại các tỉnh Bến Tre, Vĩnh Long, Trà Vinh, Cần Thơ, Hậu Giang, Sóc Trăng và Bình Dương, Đồng Nai, Quảng Nam.

Nhờ hiệu quả kinh tế cao, phong trào trồng cây măng cụt tại các huyện trung du, miền núi của tỉnh Quảng Nam có chiều hướng phát triển mạnh. Theo khảo sát của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Quảng Nam, cây măng cụt thích nghi với điều kiện thổ nhưỡng vùng trung du tỉnh Quảng Nam, nên hầu hết vườn cây đều phát triển tốt và cho năng suất khá cao. Mãng cụt trồng trên đất Quảng Nam ra quả trái vụ so với măng cụt miền Nam nên giá bán sản phẩm trên thị trường luôn ổn định ở mức cao. Để cây măng cụt trở thành cây trồng kinh tế chủ lực của tỉnh, hướng đến xuất khẩu, tỉnh Quảng Nam phấn đấu mở rộng diện tích lên khoảng 20.000 ha, tập trung chủ yếu tại các huyện Tiên Phước, Hiệp Đức, Nông Sơn, Đại Lộc, Bắc Trà My...

Tại huyện Tiên Phước, cây măng cụt là cây nông nghiệp đã có từ lâu đời, với tổng diện tích đạt 6.329 ha. Trong đó, cây măng cụt được trồng tập trung chủ yếu tại các xã Tiên Mỹ, Tiên Châu, Tiên Kỳ, Tiên Phong, Tiên Lộc, Tiên An, Tiên Sơn, Tiên Cẩm ...

Xã Tiên Mỹ là địa phương có diện tích trồng cây măng cụt lớn nhất huyện Tiên Phước. Trước đây, người dân trồng măng cụt chủ yếu lấy quả phục vụ nhu

cầu của gia đình và lấy vỏ bán cho các tiệm thuốc y học cổ truyền dùng làm thuốc chữa một số bệnh lý thông thường. Tuy nhiên, trong 10 năm gần đây, nhận thấy thị trường ưa chuộng quả măng cụt nên người dân trên địa bàn xã tập trung đầu tư phát triển loại cây này với quy mô diện tích khá lớn. Tính trung bình, mỗi mùa, 1 ha măng cụt cho sản lượng 5 - 10 tấn. Giá bán măng cụt khá cao, dao động khoảng 90 - 100 nghìn đồng/kg, người dân có nguồn thu ổn định. Năm 2020, doanh thu măng cụt toàn huyện khoảng 30 tỷ đồng.

Nhận thấy nhu cầu tiêu thụ quả măng cụt ngày càng lớn, giá cả năm sau có xu hướng cao hơn so với năm trước, nhiều chủ vườn trên địa bàn xã Tiên Mỹ đã tập trung phát triển loại cây ăn quả này.

Theo Ủy ban nhân dân xã Tiên Mỹ, ở địa phương hầu như nhà nào cũng trồng vài ba cây măng cụt trong vườn, nhiều khu vườn có cây măng cụt đã 100 năm tuổi. Theo người dân địa phương, cây măng cụt có khả năng chống chịu với khô hạn, mưa bão vượt trội so với các cây ăn quả khác trong cùng điều kiện thổ nhưỡng.

Để măng cụt đạt chất lượng, quả ngon ngọt, không chai sượng, không bị sâu bệnh, người dân xã Tiên Mỹ thường xuyên tham gia các lớp tập huấn do xã, huyện tổ chức, tìm hiểu thông tin trên báo đài, đầu tư mua vật tư nông nghiệp dựa trên những hướng dẫn của cơ quan chuyên môn. Nhờ đó, vườn măng cụt của các gia đình trên địa bàn xã Tiên Mỹ đều phát triển xanh tốt cho năng suất, chất lượng khá cao, được thương lái ưa chuộng. Sau vụ thu hoạch, người trồng phải cắt tỉa cây gọn gàng, bón phân hữu cơ, phân lân tổng hợp để cây phát triển tốt, bảo đảm dinh dưỡng nuôi hoa.

Xác định măng cụt là cây trồng chủ lực phát triển kinh tế, Ủy ban nhân dân xã Tiên Mỹ đã tập trung vận động bà con mở rộng diện tích. Theo đó, địa phương đã quy hoạch tập trung đầu tư hỗ trợ thôn Tiên Phú Đông trở thành khu trồng măng cụt tập trung với quy mô lớn nhất xã.

Để nâng cao chất lượng và năng suất cho trái măng cụt trên địa bàn huyện Tiên Mỹ, Trung tâm kỹ thuật nông nghiệp huyện mở các lớp tập huấn, trang bị

kiến thức về kỹ thuật chăm sóc cây măng cụt trong thời kỳ thu hoạch, kinh doanh cho nông dân các xã Tiên Mỹ, Tiên Châu, Tiên Kỳ, Tiên Phong, Tiên Lộc, Tiên An, Tiên Sơn, Tiên Cẩm. Đồng thời cung cấp tài liệu hướng dẫn kỹ thuật trồng, chăm sóc, phòng trị bệnh gây hại trên cây măng cụt. Qua đó giúp người dân tăng cường tác động các biện pháp kỹ thuật để cây măng cụt ra hoa, đậu quả đúng vụ thu hoạch.

Ngoài chính sách hỗ trợ của tỉnh, huyện Tiên Phước cũng có cơ chế hỗ trợ cho người dân theo Đề án “Phát triển kinh tế vườn, kinh tế trang trại, du lịch sinh thái mang đặc trưng vùng trung du xứ Quảng giai đoạn 2017 – 2025”. Phân đấu giai đoạn 2021 - 2030, huyện tiếp tục hỗ trợ người dân phát triển khoảng 1.000 ha cây măng cụt cho quả, với sản lượng khoảng 2.000 tấn. Qua đó, đáp ứng nhu cầu tiêu thụ của nội địa và hướng đến xuất khẩu loại trái cây đặc sản này, đưa huyện trở thành “thủ phủ” cây măng cụt xứ Quảng. Việc phát triển cây măng cụt với quy mô tập trung, diện tích lớn có thể khai thác được các lợi thế về điều kiện tự nhiên. Từ đó, tạo việc làm, nâng cao thu nhập cho người lao động và từng bước đưa cây măng cụt trở thành sản phẩm nông nghiệp lợi thế của huyện.

Về vấn đề đầu ra cho sản phẩm, huyện Tiên Phước tích cực tham gia các hội chợ, các khu trưng bày để quảng bá giới thiệu sản phẩm đến người tiêu dùng, đảm bảo đầu ra cho sản phẩm.

II. Tình hình xuất khẩu măng cụt của Việt Nam trong tháng 7 và 7 tháng đầu năm 2023

2.1. Tình hình xuất khẩu măng cụt

Măng cụt là một trong những trái cây ăn trái được người tiêu dùng ưa chuộng. Hiện măng cụt được trồng tại Việt Nam chủ yếu phục vụ nhu cầu tiêu thụ nội địa, một phần phục vụ xuất khẩu. Tuy nhiên, sản lượng thu hoạch chưa đủ để đáp ứng nhu cầu của thị trường do loại cây này yêu cầu về điều kiện khí hậu khá nghiêm ngặt dẫn đến diện tích trồng măng cụt ở Việt Nam còn hạn chế.

Theo thống kê sơ bộ từ số liệu của Tổng cục Hải quan, tháng 7/2023, kim ngạch xuất khẩu măng cụt các loại (gồm dạng tươi, đông lạnh, nước ép) đạt 84 nghìn USD, giảm 37,8% so với tháng 7/2022. Tính chung 7 tháng đầu năm 2023, kim ngạch xuất khẩu măng cụt các loại đạt 679 nghìn USD, giảm 30,9% so với cùng kỳ năm 2022, tỷ trọng chiếm 0,01% tổng kim ngạch xuất khẩu rau quả của cả nước.

Biểu đồ 1: Kim ngạch xuất khẩu măng cụt của Việt Nam qua các tháng năm 2022 – 2023 (ĐVT: nghìn USD)

Nguồn: Tính toán từ số liệu của Tổng cục Hải quan

2.2. Thị trường xuất khẩu măng cụt trong tháng 7 và 7 tháng đầu năm 2023

7 tháng đầu năm 2023, thị trường xuất khẩu măng cụt của Việt Nam khá đa dạng. Tuy nhiên, Việt Nam tập trung xuất khẩu măng cụt chủ yếu sang các thị trường Trung Quốc, Australia, Hà Lan, Israel, Pháp... Cụ thể như sau:

Kim ngạch xuất khẩu măng cụt sang Trung Quốc trong 7 tháng đầu năm 2023 đạt 138 nghìn USD, tăng 33,8% so với cùng kỳ năm ngoái. Tính riêng tháng 7/2023, kim ngạch xuất khẩu măng cụt của Việt Nam sang thị trường Trung Quốc đạt 16 nghìn USD, giảm 11% so với tháng 7/2022.

Tiếp theo là các thị trường Australia, kim ngạch đạt 97 triệu USD; Hà Lan đạt 71 nghìn USD; Israel đạt 59 nghìn USD; Pháp đạt 46 nghìn USD... Nhìn

chung trị giá xuất khẩu măng cụt của Việt Nam ở mức thấp, chưa tương xứng với tiềm năng phát triển của ngành cũng như nhu cầu tiêu thụ thế giới.

Bảng 1: Thị trường xuất khẩu măng cụt trong tháng 7 và 7 tháng đầu năm 2023

Thị trường	7 tháng năm 2023 (nghìn USD)	So với cùng kỳ năm ngoái (%)	Tỷ trọng (%)		Tháng 7/2023 (nghìn USD)	So với tháng 7/2022 (%)
			7 tháng năm 2023	7 tháng năm 2022		
Tổng	679	-30,9	100,00	100,00	84	-7,7
Trung Quốc	138	33,8	20,28	10,47	16	-11,0
Australia	97		14,28	0,00	-	
Hà Lan	71	-25,4	10,43	9,66	10	7,9
Israel	59	6,4	8,63	5,60	10	
Pháp	46	-34,4	6,76	7,12	1	-46,7
Kazakhstan	30		4,35	0,00	8	
Philippin	29	-42,3	4,28	5,13	8	15,8
Nga	23	-64,5	3,45	6,73	-	-100,0
Canada	23	112,7	3,45	1,12	3	
Mỹ	16	-88,5	2,42	14,59	-	
Ba Lan	16	-19,6	2,40	2,06	-	
Hàn Quốc	13	-94,8	1,97	26,31	2	-88,4
Anh	13	168,8	1,91	0,49	1	
Kô-eot	12	198,8	1,73	0,40	2	0,2
UAE	11	-49,4	1,65	2,25	4	82,6
Ả Rập Xê út	8	0,8	1,25	0,86	4	
Italia	8	60,3	1,12	0,48	-	
Malaysia	7	28,6	1,01	0,54	-	
Đức	6	330,0	0,91	0,15	-	
Gabông	4	75,0	0,57	0,22	-	
Baren	4	110,2	0,57	0,19	-	-100,0
Thụy Sĩ	4		0,56	0,00	1	
Bồ Đào Nha	4		0,56	0,00	-	
Tây Ban Nha	4	-7,7	0,55	0,41	-	
Gana	4		0,55	0,00	-	
Iran	3	20,8	0,48	0,28	3	20,8
Li Băng	3		0,45	0,00	2	
Ghinê	3		0,41	0,00	2	
Thổ Nhĩ Kỳ	3		0,40	0,00	-	
Georgia	2		0,36	0,00	-	
Bungari	2		0,36	0,00	-	
Brunei	2		0,33	0,00	-	
Guyan	2		0,31	0,00	-	
Kenya	2		0,25	0,00	2	
Bờ Biển Ngà	2	-28,5	0,23	0,22	-	
Đài Loan	2		0,22	0,00	2	
Công Gô	1	-78,9	0,20	0,66	1	
Séc	1		0,18	0,00	-	
Benin	1		0,09	0,00	-	
Gambia	1		0,08	0,00	-	

Nguồn: Tính toán từ số liệu của Tổng cục Hải quan

III. Triển vọng xuất khẩu măng cụt của Việt Nam trong thời gian tới

3.1. Dung lượng thị trường nhập khẩu măng cụt của Trung Quốc

Măng cụt là loại trái cây nhiệt đới, không phải bản địa ở Trung Quốc. Ở Trung Quốc chỉ trồng được măng cụt ở một số vùng như Quảng Đông, Vân Nam, Phúc Kiến. Chất lượng măng cụt trồng ở các vùng khác sẽ bị ảnh hưởng. Do thổ nhưỡng không phải phù hợp nhất để phát triển và thời gian phát triển chậm, 10 năm mới bắt đầu kết trái nên sản lượng măng cụt nội địa được trồng tại Trung Quốc khá thấp, chủ yếu dựa vào nhập khẩu để đáp ứng nhu cầu thị trường trong nước.

Măng cụt là loại trái cây cao cấp, hiện tại, măng cụt được bán trên thị trường Trung Quốc chủ yếu được nhập khẩu từ Malaysia và Thái Lan. Mỗi năm Trung Quốc cần nhập khẩu hàng chục triệu quả măng cụt để đáp ứng nhu cầu thị trường tiêu thụ chính là Quảng Đông, Thượng Hải, Bắc Kinh và những nơi khác. Nước trái cây măng cụt đồ uống, bánh ngọt, thạch rất phổ biến với người tiêu dùng, và doanh số bán hàng năm của bánh trái măng cụt đạt 10.000 tấn.

Đời sống của người dân Trung Quốc ngày càng được nâng cao, nhu cầu tiêu thụ các loại trái cây có lợi cho sức khỏe tăng. Măng cụt có giá trị dinh dưỡng cao, giúp thanh nhiệt cơ thể, bổ sung vitamin rất được người dân ưa chuộng, thường được sử dụng trực tiếp sau bữa ăn hoặc có thể sử dụng để chế biến ra nhiều món ăn, thức uống khác.

3.1.1. Lượng và trị giá nhập khẩu măng cụt của Trung Quốc

Theo số liệu từ Cơ quan Hải quan Trung Quốc, 7 tháng đầu năm 2023, thị trường này nhập khẩu măng cụt đạt gần 189,4 nghìn tấn, trị giá 567 triệu USD, tăng 35,6% về lượng và tăng 22,4% về trị giá so với cùng kỳ năm ngoái.

Biểu đồ 2: Trung Quốc nhập khẩu măng cụt qua các tháng giai đoạn 2021 – 2023 (ĐVT: nghìn tấn)

Nguồn: Cơ quan Hải quan Trung Quốc

3.1.2. Diễn biến giá nhập khẩu bình quân măng cụt vào Trung Quốc

Giá nhập khẩu bình quân măng cụt vào Trung Quốc trong 7 tháng đầu năm 2023 đạt mức 2,99 USD/kg, giảm 9,8% so với cùng kỳ năm ngoái. Trong đó, giá nhập khẩu bình quân măng cụt từ Thái Lan đạt mức 2,98 USD/kg, giảm 10,4%; từ Indonesia đạt mức 3,34 USD/kg, tăng 1,2%; từ Myanmar đạt mức 3,21 USD/kg.

3.1.3. Cơ cấu nguồn cung măng cụt của Trung Quốc

7 tháng đầu năm 2023, nguồn cung măng cụt cho Trung Quốc gồm Thái Lan, Indonesia và Myanmar. Trong đó, Trung Quốc tăng mạnh nhập khẩu măng cụt từ Thái Lan, đạt 180,2 nghìn tấn, trị giá 536,4 triệu USD, tăng 49,0% về lượng và tăng 33,5% về trị giá so với cùng kỳ năm ngoái.

Ngược lại, Trung Quốc giảm mạnh nhập khẩu măng cụt từ Indonesia trong 7 tháng đầu năm 2023, mức giảm 50,8% về lượng và giảm 50,2% về trị giá so với cùng kỳ năm ngoái.

Trung Quốc nhập khẩu một lượng ít măng cụt từ Myanmar, đạt 3 tấn, trị giá 8 nghìn USD trong 7 tháng đầu năm 2023.

Trong khi đó, trái măng cụt là 1 trong 11 loại trái cây của Việt Nam được cấp phép xuất khẩu chính ngạch sang thị trường Trung Quốc. Tuy nhiên, số liệu từ Cơ quan Hải quan Trung Quốc công bố thì không có lô hàng măng cụt nào

được nhập khẩu từ Việt Nam. Như vậy có thể thấy, hiện doanh nghiệp xuất khẩu măng cụt của Việt Nam vẫn sử dụng hình thức xuất khẩu tiểu ngạch hoặc trao đổi hàng hóa dân cư.

Bảng 2: Nguồn cung măng cụt cho Trung Quốc trong 7 tháng đầu năm 2023

Thị trường	7 tháng năm 2023			So với cùng kỳ năm ngoái (%)		
	Lượng (tấn)	Trị giá (nghìn USD)	Giá TB (USD/kg)	Lượng	Trị giá	Giá TB
Tổng	189.388	567.057	2,99	35,6	22,4	-9,8
Thái Lan	180.201	536.403	2,98	49,0	33,5	-10,4
Indonesia	9.185	30.647	3,34	-50,8	-50,2	1,2
Myanmar	3	8	3,21			

Nguồn: Cơ quan Hải quan Trung Quốc

(*) Ghi chú: Măng cụt có mã HS 08045030

3.2. Dự báo triển vọng xuất khẩu măng cụt trong thời gian tới

Với số liệu phân tích trên, triển vọng xuất khẩu măng cụt của Việt Nam nhìn chung chưa thể bứt phá trong ngắn hạn.

Kết quả thống kê từ Cơ quan Hải quan Trung Quốc cho thấy, nước này không nhập khẩu măng cụt từ Việt Nam trong 7 tháng đầu năm 2023. Như vậy có thể thấy, măng cụt Việt Nam xuất khẩu sang Trung Quốc đều theo con đường tiểu ngạch.

Với các thị trường khác, Việt Nam xuất khẩu măng cụt tương đối ít trong 7 tháng đầu năm 2023. Đáng chú ý, tốc độ xuất khẩu măng cụt sang nhiều thị trường giảm 2 con số so với cùng kỳ năm ngoái, như: Hà Lan (giảm 25,4%); Pháp (giảm 34,4%); Philippin (giảm 42,6%); Nga (giảm 64,5%); Mỹ (giảm 88,5%) ...

Ngoài ra, Việt Nam cũng qua thời kỳ thu hoạch rộ trái măng cụt. Do đó, từ nay đến cuối năm nguồn cung (chủ yếu là rải vụ) chỉ phục vụ nhu cầu nội địa, xuất khẩu sẽ duy trì ở mức thấp.

Về dài hạn, triển vọng xuất khẩu măng cụt sẽ khả quan hơn. Việt Nam cũng đã thành công khi mở rộng thị trường xuất khẩu măng cụt trong 7 tháng đầu năm 2023. Đơn cử như: dù mới tham gia xuất khẩu sang Australia, tuy nhiên Việt Nam đã xuất khẩu được 97 nghìn USD, chỉ đứng sau Trung Quốc. Tiếp theo là Kazakhstan, với 30 nghìn USD. Đáng chú ý, kim ngạch xuất khẩu măng cụt sang một số thị trường ghi nhận mức tăng trưởng cao như: Canada tăng 112,7%; Anh tăng 168,8%; Kô – oet tăng 198,8%; Đức tăng 330%; Italia tăng 60,3% ... Tuy nhiên, trị giá xuất khẩu măng cụt sang các thị trường trên ở mức thấp. Do đó, các thị trường trên được coi là thị trường xuất khẩu tiềm năng cần đẩy mạnh khai thác trong thời gian tới. Và đây cũng là cơ sở để các địa phương thuộc vùng núi, vùng sâu, vùng xa thuộc huyện Tiên Phước tỉnh Quảng Nam xây dựng quy hoạch mang tính chiến lược, phát triển vùng sản xuất với quy mô lớn, đáp ứng yêu cầu khắt khe của các thị trường khu vực châu Âu, châu Mỹ, Trung Quốc, Australia ...

3.3. Một số quy định của Trung Quốc đối với trái măng cụt nhập khẩu từ Việt Nam

3.3.1. Chứng nhận hàng hóa

3.3.1.1. Kiểm dịch thực vật

Khác với các loại quả truyền thống được xuất khẩu chính ngạch sang Trung Quốc, măng cụt là mặt hàng quả tươi đầu tiên được ký Nghị định thư về “Yêu cầu kiểm dịch thực vật đối với Măng cụt xuất khẩu từ Việt Nam sang Trung Quốc” giữa Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (MARD) của Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và Tổng cục Hải quan Nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa (GACC). Theo đó, tất cả các lô măng cụt quả tươi của Việt Nam xuất khẩu sang Trung Quốc phải đáp ứng đầy đủ các yêu cầu kiểm dịch được nêu trong Nghị định thư bao gồm:

- Quả măng cụt tươi của Việt Nam xuất khẩu sang Trung Quốc sẽ phải tuân thủ các yêu cầu về kiểm dịch thực vật cũng như tiêu chuẩn về y tế và an toàn của Trung Quốc.

- Măng cụt phải được thu hoạch và đóng gói từ những vườn trồng và cơ sở đóng gói măng cụt xuất khẩu đã đăng ký với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và được Tổng cục Hải quan Trung Quốc chấp nhận. Thông tin đăng ký phải gồm tên, địa chỉ và mã số để giúp cho hoạt động truy xuất nguồn gốc được chính xác khi hàng xuất khẩu không đáp ứng yêu cầu liên quan. MARD phải gửi cho GACC danh sách đăng ký trước mùa xuất khẩu. Tính đến tháng 7/2020, đã có 01 vườn trồng và 03 cơ sở đóng gói của Việt Nam được cấp mã số xuất khẩu măng cụt sang Trung Quốc.

- Các lô hàng xuất khẩu không được nhiễm đối tượng kiểm dịch thực vật mà Trung Quốc quan tâm được nêu dưới đây trong Danh mục đối tượng kiểm dịch thực vật của Trung Quốc và 9 loài dịch hại được nêu trong Nghị định thư.

- Trước khi xuất khẩu, cán bộ của MARD hoặc cán bộ do MARD ủy quyền phải tiến hành kiểm dịch, lấy mẫu 2%. Trong trường hợp phát hiện có đối tượng kiểm dịch còn sống mà Trung Quốc quan tâm thì không được xuất khẩu toàn bộ lô hàng và phải tạm dừng xuất khẩu măng cụt từ vườn trồng đó, đồng thời phải thực hiện các biện pháp tại cơ sở đóng gói, căn cứ vào tình hình thực tế.

- Lô hàng măng cụt phải được Cơ quan kiểm dịch thực vật của Việt Nam kiểm tra và cấp Giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật xuất khẩu trong đó có ghi số hiệu phương tiện vận chuyển và ghi dòng chữ “The consignment complies with the requirements described in the Protocol of Phytosanitary Requirements for the Export of Mangosteen from Vietnam to China and is free from the quarantine pests of concern to China”.

- Khi măng cụt tươi tới cửa khẩu nhập của Trung Quốc, Hải quan sẽ kiểm tra giấy tờ khai báo. Cán bộ hải quan sẽ kiểm tra Giấy chứng nhận KDTV, giấy tờ cũng như ký hiệu liên quan và tiến hành kiểm tra kiểm dịch.

- Những lô hàng từ vườn trồng hoặc cơ sở đóng gói không đăng ký mã số vùng trồng và mã số Cơ sở đóng gói sẽ không được nhập vào Trung Quốc.

- Trong trường hợp phát hiện đối tượng kiểm dịch sống mà Trung Quốc quan tâm hoặc đối tượng kiểm dịch khác lô hàng sẽ bị từ chối nhập khẩu, tiêu hủy hoặc áp dụng biện pháp xử lý kiểm dịch thực vật. Trong trường hợp dư lượng thuốc BVTV hoặc chất độc hại khác vượt tiêu chuẩn về an toàn và y tế của Trung Quốc, lô hàng sẽ bị từ chối hoặc tiêu hủy. Đồng thời, GACC phải thông báo ngay cho MARD, và áp dụng tạm dừng xuất khẩu măng cụt từ vườn trồng đó sang Trung Quốc, hoặc thậm chí tạm dừng toàn bộ hoạt động xuất khẩu, tùy theo tình hình.

3.3.1.2. An toàn thực vật

Ngày 15/8/2019, Ủy ban y tế quốc gia Trung Quốc, Bộ Nông nghiệp và các vấn đề nông thôn và Cục Quản lý nhà nước về quản lý thị trường đã ban hành Tiêu chuẩn an toàn thực phẩm quốc gia - Giới hạn dư lượng tối đa thuốc bảo vệ thực vật trong thực phẩm (GB 2763-2019). Tiêu chuẩn này áp dụng từ ngày 15/02/2020.

Bảng 3: Quy định dư lượng thuốc bảo vệ thực vật (MRL) trên trái măng cụt

STT	TÊN HOẠT CHẤT	MỨC MRL QUI ĐỊNH (mg/kg)
1	Profenofos	10

Tuy nhiên, trong quá trình giao dịch thương mại, bên bán và bên mua có thể thỏa thuận quy định về mức MRL trên hàng hóa.

3.3.1.3. Truy xuất nguồn gốc

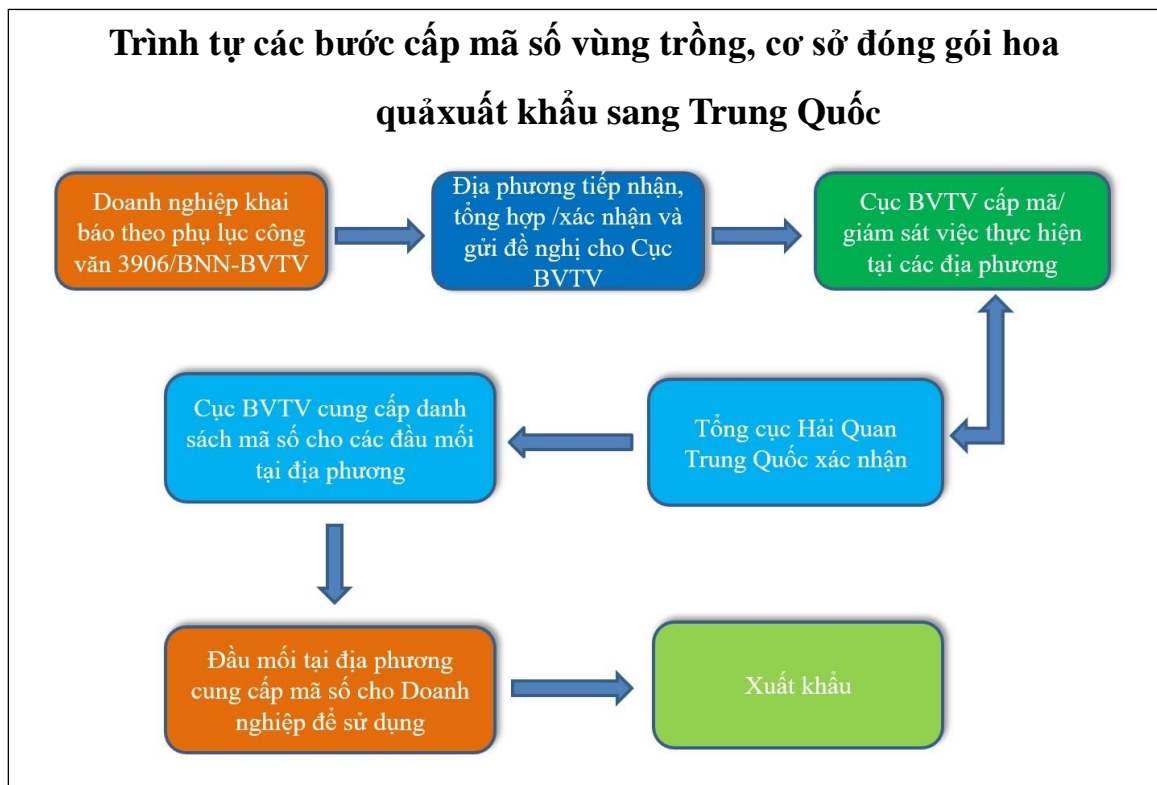
Từ ngày 01/01/2019, Tổng cục Hải quan Trung Quốc chính thức áp dụng truy xuất nguồn gốc đối với vùng trồng và cơ sở đóng gói hoa quả tươi nhập khẩu từ Việt Nam.

Các mã số vùng trồng và cơ sở đóng gói này do cơ quan có thẩm quyền của Việt Nam (Cục Bảo vệ thực vật, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) cấp và gửi cho Tổng cục Hải quan Trung Quốc). Trên cơ sở danh sách do phía

Việt Nam cung cấp, Tổng cục Hải quan Trung Quốc sẽ rà soát và chính thức xác nhận mã số vùng trồng và cơ sở đóng gói đối với hoa quả của Việt Nam được phép xuất khẩu sang Trung Quốc.

3.3.2. Cấp mã vùng

Để được cấp mã số vùng trồng và cơ sở đóng gói măng cụt xuất khẩu sang Trung Quốc, doanh nghiệp/người nông dân cần khai báo thông tin theo hướng dẫn tại Phụ lục kèm theo công văn số 3906/BNN-BVTV ngày 23/05/2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và gửi cho Sở Nông nghiệp/Chi cục Bảo vệ và Trồng trọt tại địa phương xác nhận. Trình tự các bước để cấp mã số vùng trồng và các cơ sở đóng gói quả tươi xuất đi Trung Quốc được trình bày như trong sơ đồ dưới đây:

3.3.3. Quy định về xuất xứ hàng hóa (ROO và C/O)

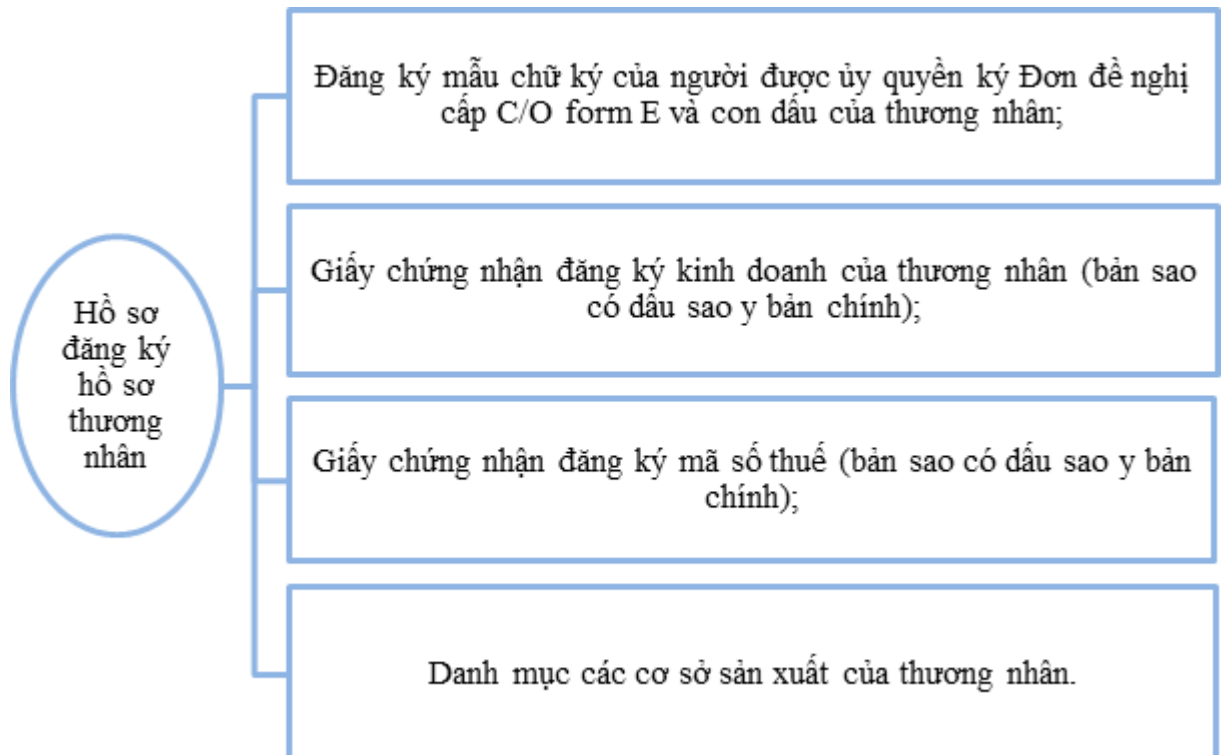
Căn cứ theo Thông tư số 12-2019/TT-BCT ngày 30 tháng 07 năm 2019 quy định Quy tắc xuất xứ hàng hóa trong Hiệp định ACFTA, mặt hàng măng cụt của Việt Nam cần đáp ứng quy tắc xuất xứ thuần túy Wholly

Obtained - WO để có thể được hưởng mức thuế ưu đãi thuế 0% khi xuất khẩu vào Trung Quốc.

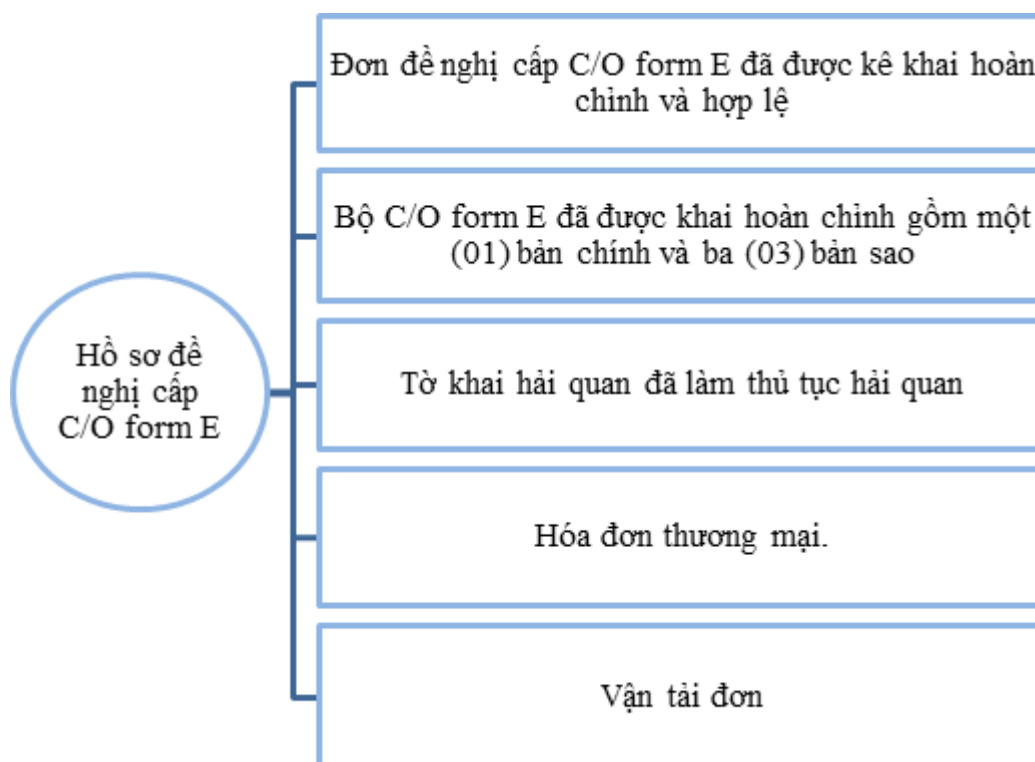
Doanh nghiệp xuất khẩu cần xin Giấy chứng nhận xuất xứ hàng hóa C/O form E theo ACFTA. Tại Việt Nam, đơn vị cấp C/O form E là Cục Xuất nhập khẩu, Bộ Công thương. Thủ tục cấp C/O form E mạng cụt xuất khẩu được quy định cụ thể như sau:

Bước 1. Đăng ký hồ sơ thương nhân:

Người đề nghị cấp C/O chỉ được xem xét cấp C/O form E tại nơi đã đăng ký hồ sơ thương nhân sau khi đã hoàn thành thủ tục đăng ký Hồ sơ thương nhân.

Bước 2. Đề nghị cấp C/O form E:

Nếu xét thấy cần thiết, Tổ chức cấp C/O có thể yêu cầu người đề nghị cấp C/O cung cấp thêm các chứng từ liên quan đến sản phẩm xuất khẩu như: tờ khai hải quan nhập khẩu nguyên phụ liệu; giấy phép xuất khẩu; hợp đồng mua bán; hóa đơn giá trị gia tăng mua bán nguyên phụ liệu trong nước; mẫu nguyên phụ liệu hoặc sản phẩm xuất khẩu và các chứng từ khác để chứng minh xuất xứ của sản phẩm xuất khẩu.

Thương nhân đề nghị cấp C/O khai báo hồ sơ đề nghị cấp C/O theo biểu mẫu điện tử sẵn có trên Hệ thống quản lý và cấp chứng nhận xuất xứ điện tử của Bộ Công Thương tại địa chỉ www.ecosys.gov.vn hoặc trang điện tử khác của các cơ quan, tổ chức cấp giấy chứng nhận xuất xứ hàng hóa được Bộ Công Thương ủy quyền.

3.3.4. Các quy định khác

3.3.4.1. Trao đổi hàng hóa cư dân biên giới

Về phía Việt Nam:

Nghị định 14/2018/NĐ-CP quy định:

- Hàng hóa của cư dân biên giới là hàng hóa được sản xuất tại Việt Nam

hoặc nước có chung biên giới do cư dân biên giới mua bán, trao đổi ở khu vực biên giới hai nước để phục vụ các nhu cầu sản xuất, tiêu dùng của cư dân biên giới.

- Hàng hóa mua bán, trao đổi của cư dân biên giới không phải kiểm tra, kiểm soát về chất lượng và an toàn thực phẩm trừ trường hợp hàng hóa mua bán, trao đổi của cư dân biên giới khi mua gom với số lượng lớn. Đồng thời không phải thực hiện kiểm dịch y tế, trừ trường hợp cơ quan Nhà nước có thẩm quyền thông báo có dịch bệnh truyền nhiễm, nguy cơ dịch bệnh truyền nhiễm xảy ra thì phải kiểm dịch y tế.

Về phía Trung Quốc:

Cư dân biên giới sống trong phạm vi 20 km tính từ biên giới đất liền của Trung Quốc 20 km được tiến hành trao đổi hàng hóa theo quy định và không vượt quá số tiền 8.000 NDT/ngày.

Khi cư dân khu vực biên giới mang theo hàng hoá ra vào khu vực thương mại (điểm) trao đổi hàng hoá của cư dân biên giới, cảng biên giới thì phải kê khai đúng chủng loại, số lượng, trị giá của hàng hoá đó và phải chịu sự giám sát, điều hành, kiểm tra của cơ quan Hải quan.

3.3.4.2. Trao đổi tiểu ngạch

Là hoạt động thương mại tại các cửa khẩu biên giới trên đất liền được chính phủ Trung Quốc công nhận giữa các doanh nghiệp khu vực biên giới được phép kinh doanh thương mại tiểu ngạch với doanh nghiệp biên giới hoặc các tổ chức thương mại khác của nước láng giềng. Nếu xuất khẩu trái cây sang Trung Quốc theo hình thức này, hiện Chính phủ Trung Quốc quy định thông quan như thương mại chính ngạch.

Từ tháng 5/2018 đến nay, Trung Quốc siết chặt nhập khẩu tiểu ngạch để bảo đảm thực thi nghiêm các quy định của nước này về kiểm nghiệm, kiểm dịch, truy xuất nguồn gốc, bao bì.